

СИСТЕМАТИЗОВАНИ КОМЕНТАРИ И ОДГОВОРИ НА КОМЕНТАРЕ

**НАКОН ЈАВНОГ ПРЕДСТАВЉАЊА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД 2022 – 2024. ГОДИНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД 2022 - 2031. ГОДИНЕ, ОДРЖАНОГ
8. АПРИЛА 2022. ГОДИНЕ**

Аутор коментара: AVISTA OIL d.o.o.

Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
1	Посебан циљ 3, индикатор бр. 2, коментар: „Отпад од грађења и рушења није посебан ток отпада – изместити меру“	Посебни циљеви, као и структура и опис мера су дефинисани Програмом управљања отпадом (такође, видети у Програму део 3.4 - Посебни токови отпада). Одговарајући прописи ће бити усклађени у предстојећем периоду.	Без измена.
2	Посебан циљ 3, Мера 3.1, коментар: предложени додатни индикатори: „степен сакупљања отпадних гума“, „степен сакупљања отпадних уља“, „степен сакупљања отпадних возила“ и „степен сакупљања отпадних лекова“	Видети одговор за коментар бр. 1.	Без измена.
3	Посебан циљ 3, мера 3.3 и активности 3.3.1 и 3.3.2 коментар: „ Отпад од грађења и рушења није посебан ток отпада – изместити меру“	Видети одговор за коментар бр. 1.	Без измена.
4	Активност 4.1.1, 4.1.3, 4.1.9, 4.1.18, коментар: предложени другачији рокови за завршетак активности	Рокови за завршетак активности у оквиру мере 4.1 су постављени имајући у виду капацитете и план рада Министарства, као и очекивани период потребан за израду и усвајање прописа, укључујући распоред за спровођење других, повезаних активности. Министарство ће свакако настојати да наведене активности буду спроведене и у краћем року од максимално предвиђеног у Акционом плану.	Без измена.

Аутор коментара: Српска асоцијација рециклера амбалажног отпада – група за рециклажу пластике

Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
5	„У Акционом Плану недостају активности везане за припреме увођења Депозитног система за амбалажу за напитке, иако се Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године предвиђа могућност увођења депозитног система за амбалажу за напитке и прописују високи циљеви за амбалажни отпад које је могуће достићи само уз депозитни систем“	Као део мере 1.5, предвиђена је активност 1.5.1: “Реализација припремних активности за пројекат техничке подршке за реформу сектора управљања отпадом“, а који је планирано да обухвати дефинисање економских инструмената и увођење депозитног система за амбалажу.	Без измена.
6	Активност 1.5.1, коментар: у опис активности 1.5.1 додати текст „и депозитни систем за амбалажу“	Предлог се прихвата.	У тексту Активности 1.5.1 је додато „(укључујући дефинисање економских

			инструментата и увођење депозитног система за амбалажу“.
7	Увести као меру 1.5.3: „Израда студије увођења депозитног система за амбалажу и унапређење управљања амбалажним отпадом кроз продужену одговорност произвођача“. Размотрити УНДП пројекат Зелене агенде као извор финансирања	Акционим планом је могуће обухватити активности за које су обезбеђена одговарајућа средства за спровођење. Уколико средства за спровођење додатних активности буду идентификована у предстојећем периоду, те активности ће бити додате приликом наредне ревизије Акционог плана.	Без измена.
Аутор коментара: Српска асоцијација за рушење, деконтаминацију и рециклажу			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
8	Активност 1.7.1, коментар: „у 1.7.1 мора бити места за Српску асоцијацију за рушење, деконтаминацију и рециклажу“	Приликом реализације активности наведених у Акционом плану ће бити укључене релевантне заинтересоване стране, укључујући невладине организације и удружења. У Акционом плану није могуће навести свако појединачно удружење, невладину организацију или другу заинтересовану страну која ће потенцијално бити укључена у реализацију појединачних активности.	Без измена.
9	Активност 2.1.1, коментар: „треба увести категорију опасног отпада из грађевинарства“	Видети одговор за коментар бр. 1.	Без измена.
10	Мера 2.3, коментар: „мислимо да је у пројекте санирања контаминираних локација потребно укључити Српску асоцијацију за рушење, деконтаминацију и рециклажу“	Видети одговор за коментар бр. 8.	Без измена.
11	Активност 3.2.1, коментар: „да би отпад био ресурс мора се раздвојити комунални и грађевински отпад, те изискује наше присуство, Српске асоцијације за рушење, деконтаминацију и рециклажу“	Видети одговор за коментар бр. 8.	Без измена.
12	Мера 3.3, коментар: „у израду важне легислативе из области отпада од рушења и грађења треба бити укључена за Српска асоцијацију за рушење, деконтаминацију и рециклажу“	Видети одговор за коментар бр. 8.	Без измена.
13	Активности 4.1.1, 4.1.5, 4.1.8 и 4.1.11, коментар: „у наведеним тачкама би требали да будемо део тима“	Видети одговор за коментар бр. 8.	Без измена.

14	Активност 4.3.1, коментар „део обуке за инспекторе, везано за ток отпада од рушења и грађења морала би бити ангажована Српска асоцијацију за рушење, деконтаминацију и рециклажу“	Наведену активност ће спроводити Министарство за заштиту животне средине, које ће приликом реализације идентификовати партнере, односно организације које ће потенцијално бити ангажоване за спровођење обука.	Без измена.
Аутор коментара: Савез ОЦД Зелена листа Србије			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
15	Мера 1.7, коментар: „као партнере у спровођењу активности укључити и НВО, јер се ради о информативним кампањама у којима НВО имају велико искуство“	Реализација активности ће обухватити широк спектар релевантних заинтересованих страна, без потребе да све буду појединачно наведене у Акционом плану као органи партнери у спровођењу активности.	Без измена.
16	Посебан циљ 4, мера 4.1, коментар: „у свим активностима 4.1 унети као партнере НВО као заинтересовану јавност...“	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.
17	Мера 4.2, активност 4.2.2, коментар: „треба као партнера увести НВО као учесника консултација и јавних расправа у доношењу, односно праћењу израде и реализације регионалних и локалних планова управљања отпадом“	Наведена активност се односи на праћење поступка израде и реализације регионалних и локалних планова управљања отпадом од стране Министарства заштите животне средине.	Без измена.
Аутор коментара: Општина Бујановац			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
18	Активност 1.1.1 и 1.1.2, коментар: „додати НВО, јер су оне преко пројеката домаћих и страних донатора у могућности да набаве одређену количину опреме (контејнере, канте, вреће) за селективно сакупљање отпада“	Наведене активности се односе на конкретна планирана средства и програме/пројекте. Уколико средства за спровођење додатних активности (нпр. кроз пројекте НВО) буду идентификована у предстојећем периоду, те активности ће бити додате приликом наредне ревизије Акционог плана.	Без измена.
19	Активност 1.2.1 и 1.2.2, коментар: „додати НВО, јер оне могу преко пројеката домаћих и страних донатора да спроведу ширу и успешнију кампању од државних органа за селективно сакупљање отпада“	Видети одговор за коментар бр. 18.	Без измена.

20	Активност 1.3.1, коментар: „додати НВО, јер оне могу преко пројеката домаћих и страних донатора да спроведу ширу и успешнију кампању од државних органа за селективно сакупљање биоразградивог отпада“	Видети одговор за коментар бр. 18.	Без измена.
21	Активност 1.4.5, коментар: „додати НВО, јер оне треба да учествују у радним групама државних органа како приликом израде, тако и приликом реализације Програма интегрисаног управљања чврстим отпадом у Крушевцу, Врању и Вршцу“	Видети одговор за коментар бр. 18.	Без измена.
22	Активност 1.7.1 и 1.7.2, коментар: „додати НВО јер оне су оне „продужена рука“ јединицама локалне самоуправе у спровођењу кампања о правилном управљању отпадом, намењених грађанима“	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.
23	Активност 3.1.1, коментар: „додати НВО јер су оне захвални сарадници јединицама локалне самоуправе у припреми законских и подзаконских аката у области управљања отпадом“	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.
24	Активност 3.3.1 и 3.3.2, коментар: „додати НВО јер су оне захвални сарадници јединицама локалне самоуправе у припреми законских и подзаконских аката у области управљања отпадом“	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.

Аутор коментара: фабрика картона Умка д.о.о.

Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
25	<p>Мера 1.2, индикатор „Стопа рециклаже папира и картона“, коментар: „Предлог је да показатељ буде допуњен тако да се односи на % у комуналном отпаду сходно Мери 1.2 која се односи на унапређење система за скупљање и рециклажу комуналног отпада. Разлог је што комерцијални и индустријски отпадни папир и картон не утиче на стопу рециклаже у комуналном отпаду јер се већ успешно одвојено сакупља и рециклира, што показују сви извештаји генератора отпада“</p> <p>„Циљане вредности датог предлога је потребно да се прилагоде сходно оном што је потребно достићи према усвојеном Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031.године, и то да достигнемо степен рециклаже 75% за папир и картон до 2025. и 85% до 2030.године“</p> <p>Променити назив индикатора у „Стопа рециклаже папира и картона у комуналном отпаду“, циљане вредности 65 (2022), 70 (2023), 75 (2024), 85 (2031)</p>	<p>Индикатор „Стопа рециклаже папира и картона“ се и односи на % у комуналном отпаду, пошто се Посебни циљ 1. односи на унапређење система управљања комуналним отпадом, а Мера 1.2. односи на унапређење система за сакупљање и рециклажу комуналног отпада. Сходно томе, циљане вредности се односе на вредности које су усвојене Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године (видети Табелу 7.1 у Програму).</p> <p>Циљане вредности за степен рециклаже од 75% за папир и картон до 2025. и 85% до 2030. године односе се на папир и картон само из амбалажног отпада, а не из укупног комуналног отпада, и налазе се у Посебном циљу 3, док се индикатор „Стопа рециклаже папира и картона“ односи на Посебан циљ 1, односно на укупан комунални отпад.</p>	Без измена.

26	Мера 1.2, Извор финансирања мере, коментар: „фабрике картона Умка д.о.о. спремна је да кроз одговарајући пројекат где су издвојена и буџетска средства програма набавке опреме за рециклажу МЗЖС суфинансира пројекат за одвојено сакупљање и рециклажу папира/картона у укупној вредности од минимум 120.000.000 дин на годишњем нивоу“	Акционим планом није могуће обухватити активности појединачних правних лица, али ће Министарство предлог размотрити у оквиру потенцијалног пројектног финансирања.	Без измена.
27	Активност 1.2.1, коментар: „додати у назив текст - кроз три фракције (посебна канта за папир/картон)	Предлог ће бити разматран у оквиру појединачних пројеката.	Без измена.
28	Активност 1.2.2, коментар: „додати у назив текст - кроз три фракције (посебна канта за папир/картон)	Видети одговор за коментар бр. 27.	Без измена.
Аутор коментара: Екостар пак д.о.о.			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
29	Посебан циљ 1, индикатор 1 (Стопа припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада), коментари: „Извор провере треба да представља Годишњи Извештај о управљању отпадом у Републици Србији (АЗЖС) јер се говори о рециклажи целокупног комуналног отпада.“ „Циљану вредност треба прилагодити према усвојеном Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године и поглављу 5.2 где се наводи: - повећање стопе припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада на минимално 55% по тежини до краја 2025. године и минимално 60% по тежини до краја 2030. године.	Предлог се прихвата, као извор провере ће бити наведен Годишњи Извештај о управљању отпадом у Републици Србији (АЗЖС). У вези са циљаном вредности за „стопу припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада“, видети напомену бр. 2 у делу „ I. УВОД“ Акционог плана.	Годишњи Извештај о управљању отпадом у Републици Србији (АЗЖС) наведен као извор провере.
30	Мера 1.2, индикатор 1 (Степен одвојено сакупљеног комуналног отпада), коментар: „Параметар степен одвојеног сакупљања комуналног отпада се нигде не може наћи у извору провере (која врста отпада се одваја приликом сакупљања, како се то мери на нивоу ЈЛС, шта представља и др.). Ово није добро дефинисан параметар јер он не показује степен напретка и резултата инвестиција. Конкретно, уколико све што је рециклабилно будемо сакупљали у једној канти највећи део тога ће поново завршити на депонији без обзира што се одвојено сакупља, искоришћење тог отпада у рециклажној индустрији скоро да неће бити, тако да овај параметар није адекватан за процену успешности и резултата. Такође, наведено је да треба да порасте са 16,4% на 19% до 2024.године, свега за 2,6% за шта ће се набавити опрема у вредности од 45 мил €. Поред овог износа обезбеђена су и средства од 95,1 мил € за примарну сепарацију. Овде фокус треба да буде на повећање	Посебни циљеви, као и структура и опис мера су дефинисани Програмом управљања отпадом, тако да се у принципу не могу мењати кроз Акциони план. Степен одвојено сакупљеног комуналног отпада односи се на сепарацију отпада на извору, односно одвојено сакупљен отпад ради рециклаже. Програмом управљања отпадом је предвиђен систем „две канте“, где се сви рециклабили сакупљају у једну (суву) канту, осим стакла.	Без измена.

	<p>покривености система одвојеног сакупљања амбалажног отпада на 100% до 2028. године како је и захтевано у Програму, кроз три одвојене фракције посебна канта за папир/картон, посебна канта за пластику/метал и посебна канта за стакло“.</p> <p>Додати индикатор „Степен покривености система одвојеног сакупљања комуналног отпада кроз три фракције“</p>	<p>Повећање покривености системом одвојеног сакупљања амбалажног отпада ће такође довести до већег степена одвојено сакупљеног комуналног отпада.</p>	
31	<p>Мера 1.5, индикатор 1 (Успостављен систем тарифа по принципу плати-колико-бацаш), коментар „Овај предлог ће значити да нећемо имати један од основних економски механизам да остваримо било који циљ у погледу развоја одрживог система управљања отпадом који представља општи циљ овог Акционог плана. Предлог је да се бар у пилот пројектима разради модел“.</p> <p>Предлог да се систем уведе у 2023. години.</p>	<p>Као део мере 1.5, предвиђена је активност 1.5.1: “Реализација припремних активности за пројекат техничке подршке за реформу сектора управљања отпадом“, а који је планирано да обухвати дефинисање економских инструмената и увођење депозитног система за амбалажу.</p> <p>Рокови за завршетак активности су постављени имајући у виду капацитете и план рада Министарства, као и очекивани период потребан за израду и усвајање прописа, укључујући распоред за спровођење других, повезаних активности. Министарство ће свакако настојати да наведене активности буду спроведене и у краћем року од максимално предвиђеног у Акционом плану.</p> <p>Наравно, наведено не представља препреку за развој појединачних (пилот) решења.</p>	Без измена.
32	<p>Мера 1.5, индикатор 2 (Уведена накнада за одлагање отпада на несанитарне депоније), коментар: „Овај предлог ће значити да нећемо имати један од основних економски механизам да остваримо било који циљ у погледу развоја одрживог система управљања отпадом који представља општи циљ овог Акционог плана. Предлог је да се бар у пилот пројектима разради модел.“</p> <p>Предлог да се систем уведе у 2023. години.</p>	Видети одговор за коментар бр. 31.	Без измена.
33	<p>Посебан циљ 3, индикатор 1 (Степен рециклаже амбалажног отпада), коментар: „Стопа рециклаже амбалажног отпада наведено је да износи 54,2%, извор провере података је Годишњи извештај о стању животне средине у Републици Србији (АЗЖС), базна година је 2020. Овај податак није тачан, погледајте званичан документ на сајту Агенције за заштиту животне средине http://www.sepa.gov.rs/download/Izvestaj_2020.pdf вредност је 60% (страница 90, поглавље 6.3, тачка 3.). Такође, у званичном Извештају о</p>	<p>Податак се односи на нову методологију коју ће Агенција за заштиту животне средине примењивати од 2023. године, а како би била усклађена са циљаним вредностима у наредним годинама (чија ће реализација бити праћена по новој методологији), односно циљаном вредношћу у последњој години Програма (видети табелу 7.1 у Програму).</p>	<p>Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС) наведен као извор провере.</p>

	<p>управљању амбалажом и амбалажним отпадом у РС http://www.sepa.gov.rs/download/AMB20.pdf (страница 12, поглавље 7.2) јасно је наведено да је вредност 60%, што је и потврђено у усвојеном Програму 3.4.1. Врсте и количине посебних токова отпада, страна 36. Неопходно је унети исправну вредност које су у складу са званичним извештајима“.</p> <p>Као извор навести Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС)</p>	<p>У поглављу 3.2.1. Програма је наведено: „ У овом програму коришћена је методологија за прорачун укупне количине комуналног отпада и степена рециклаже у Републици Србији базиране на теренским мерењима коју је усвојила Агенција за заштиту животне средине. Ова методологија је у складу са Оквирном директивом ЕУ о отпаду 2008/98/ЕУ и Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/1004. Прорачун количина појединих врста амбалаже и амбалажног отпада је у складу са Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/665 који ће се примењивати од 1. јануара 2023. године. Степен депоновања комуналног отпада ће се обрачунавати у складу са Директивом ЕУ о депонијама и Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/1885 од 1. јануара 2023.“</p> <p>Други предлог се прихвата, као извор провере ће бити наведен Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС).</p>	
34	<p>Мера 3.3, индикатор 3 (Степен одвојено сакупљеног амбалажног отпада), коментар: „Степен одвојено сакупљеног амбалажног отпада од 59,8%, не постоји у извору провере који је наведен тј. Годишњи Извештај о производима који после употребе постају посебни токови отпада у Републици Србији (АЗЖС), он не садржи ниједан податак о амбалажи. Неопходно је унети параметар који су прописани регулативом, а то је % општег циља за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада. Такође, унети параметар који је приказан у Извештају о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у РС http://www.sepa.gov.rs/download/AMB20.pdf“</p> <p>Додати параметар „Општи циљеви за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада (почетна вредност 62,6% у 2020. години)</p>	<p>Посебни циљеви, као и структура и опис мера су дефинисани Програмом управљања отпадом, тако да се у принципу не могу мењати кроз Акциони план.</p> <p>Индикатор се односи на нову методологију коју ће Агенција за заштиту животне средине примењивати од 2023. године.</p> <p>У поглављу 3.2.1. Програма је наведено: „У овом програму коришћена је методологија за прорачун укупне количине комуналног отпада и степена рециклаже у Републици Србији базиране на теренским мерењима коју је усвојила Агенција за заштиту животне средине. Ова методологија је у складу са Оквирном директивом ЕУ о отпаду 2008/98/ЕУ и Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/1004. Прорачун количина појединих врста амбалаже и амбалажног отпада је у складу са Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/665 који ће се</p>	<p>Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС) наведен као извор провере.</p>

		<p>примењивати од 1. јануара 2023. године. Степен депоновања комуналног отпада ће се обрачунавати у складу са Директивом ЕУ о депонијама и Имплементационом одлуком (ЕУ) 2019/1885 од 1. јануара 2023.“</p> <p>Као извор провере ће бити наведен Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС).</p>	
--	--	--	--

Аутор коментара: Инжењери заштите животне средине

Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
35	Активност 1.1.1, коментар: „посебно навести куповину опреме и канти за ЈЛС, а нарочито ваги како би јавна предузећа поред количине могла да мере и морфолошки састав отпада“	Очекивано је да опрема и канте буду обухваћене наведеном мером, с тим што у овом тренутку нису дефинисани сви конкретни елементи планираних улагања.	Без измена.
36	Мера 1.7, коментар: „додати НВО у партнере у спровођењу активности	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.
37	Мера 3.3, коментар: „Отпад од грађења и рушења не спада у групу отпада који после употребе постају посебни токови отпада. Законом о управљању отпадом дефинисани су посебни токови отпада међу којима су истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, отпад од електричних и електронских производа, отпадна возила и други отпад, док се Законом о накнадама за коришћења јавних добара ова листа прецизира, те је ове активности потребно изместити и ускладити са законима“	Видети одговор за коментар бр. 1.	Без измена.
38	Мера 4.1, коментари: „додати НВО у партнере у спровођењу активности“ Активност 4.1.1, 4.1.3, 4.1.9, 4.1.18, коментар: предложени другачији рокови за завршетак активности	Видети одговор за коментар бр. 15. За предлоге који се тичу рокова у оквиру мере 4.1, видети одговор за коментар број 4.	Без измена.
39	Мера 4.2, коментар: „додати НВО у партнере у спровођењу активности“	Видети одговор за коментар бр. 15.	Без измена.

Аутор коментара: Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД)

Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
-----	----------	----------------------	-------------------------

40	<p>Посебан циљ 1, индикатор 1 (Стопа припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада), коментари: „Извор провере треба да представља Годишњи Извештај о управљању отпадом у Републици Србији (АЗЖС) јер се говори о рециклажи целокупног комуналног отпада.“</p> <p>„Циљану вредност треба прилагодити према усвојеном Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године и поглављу 5.2 где се наводи:</p> <p>- повећање стопе припреме за поновну употребу и рециклажу комуналног отпада на минимално 55% по тежини до краја 2025. године и минимално 60% по тежини до краја 2030. године.</p>	Видети одговор за коментар бр. 29.	Видети одговор за коментар бр. 29.
41	<p>Мера 1.2, индикатор 1 (Степен одвојено сакупљеног комуналног отпада), коментар: „Параметар степен одвојеног сакупљања комуналног отпада се нигде не може наћи у извору провере (која врста отпада се одваја приликом сакупљања, како се то мери на нивоу ЈЛС, шта представља и др.). Ово није добро дефинисан параметар јер он не показује степен напретка и резултата инвестиција. Конкретно, уколико све што је рециклабилно будемо сакупљали у једној канти највећи део тога ће поново завршити на депонији без обзира што се одвојено сакупља, искоришћење тог отпада у рециклажној индустрији скоро да неће бити, тако да овај параметар није адекватан за процену успешности и резултата. Такође, наведено је да треба да порасте са 16,4% на 19% до 2024.године, свега за 2,6% за шта ће се набавити опрема у вредности од 45 мил €. Поред овог износа обезбеђена су и средства од 95,1 мил € за примарну сепарацију. Овде фокус треба да буде на повећање покривености система одвојеног сакупљања амбалажног отпада на 100% до 2028. године како је и захтевано у Програму, кроз три одвојене фракције посебна канта за папри/картон, посебна канта за пластику/метал и посебна канта за стакло“.</p> <p>Додати индикатор „Степен покривености система одвојеног сакупљања комуналног отпада кроз три фракције“</p> <p>У индикатор „Стопа рециклаже папира и картона“ додати текст „из комуналног отпада“</p>	Видети одговор за коментар бр. 30.	Без измена.
42	<p>Мера 1.5, индикатор 1 (Успостављен систем тарифа по принципу плати-колико-бациш), коментар „Овај предлог ће значити да нећемо имати један од основних економски механизам да остваримо било који циљ у погледу развоја одрживог система управљања отпадом који представља општи циљ овог Акционог плана. Предлог је да се бар у пилот пројектима разради модел“.</p> <p>Предлог да се систем уведе у 2023. години.</p>	Видети одговор за коментар бр. 31.	Без измена.

43	<p>Мера 1.5, индикатор 2 (Уведена накнада за одлагање отпада на несанитарне депоније), коментар: „Овај предлог ће значити да нећемо имати један од основних економски механизам да остваримо било који циљ у погледу развоја одрживог система управљања отпадом који представља општи циљ овог Акционог плана. Предлог је да се бар у пилот пројектима разради модел.“</p> <p>Предлог да се систем уведе у 2023. години.</p>	Видети одговор за коментар бр. 31.	Без измена.
44	<p>Посебан циљ 3, индикатор 1 (Степен рециклаже амбалажног отпада), коментар: „Стопа рециклаже амбалажног отпада наведено је да износи 54,2%, извор провере података је Годишњи извештај о стању животне средине у Републици Србији (АЗЖС), базна година је 2020. Овај податак није тачан, погледајте званичан документ на сајту Агенције за заштиту животне средине http://www.sepa.gov.rs/download/Izvestaj_2020.pdf вредност је 60% (страна 90, поглавље 6.3, тачка 3.). Такође, у званичном Извештају о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у РС http://www.sepa.gov.rs/download/AMB20.pdf (страна 12, поглавље 7.2) јасно је наведено да је вредност 60%, што је и потврђено у усвојеном Програму 3.4.1.Врсте и количине посебних токова отпада, страна 36. Неопходно је унети исправну вредност које су у складу са званичним извештајима“.</p> <p>Као извор навести Годишњи Извештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Републици Србији (АЗЖС)</p>	Видети одговор за коментар бр. 33.	Видети одговор за коментар бр. 33.
45	<p>Мера 3.3, индикатор 3 (Степен одвојено сакупљеног амбалажног отпада), коментар: „Степен одвојено сакупљеног амбалажног отпада од 59,8%, не постоји у извору провере који је наведен тј. Годишњи Извештај о производима који после употребе постају посебни токови отпада у Републици Србији (АЗЖС), он не садржи ниједан податак о амбалажи. Неопходно је унети параметар који су прописани регулативом, а то је % општег циља за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада. Такође, унети параметар који је приказан у Извештају о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у РС http://www.sepa.gov.rs/download/AMB20.pdf“</p> <p>Додати параметар „Општи циљеви за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада (почетна вредност 62,6% у 2020. години)</p>	Видети одговор за коментар бр. 34.	Видети одговор за коментар бр. 34.
46	<p>Посебан циљ 3, индикатор бр. 2, коментар: „Отпад од грађења и рушења није посебан ток отпада – изместити меру“</p>	Видети одговор за коментар бр. 1.	Без измена.

47	Посебан циљ 3, Мера 3.1, коментар: предложени додатни индикатори: „степен сакупљања отпадних гума“, „степен сакупљања отпадних уља“, „степен сакупљања отпадних возила“ и „степен сакупљања отпадних лекова“	Видети одговор за коментар бр. 2.	Без измена.
48	Посебан циљ 3, мера 3.3 и активности 3.3.1 и 3.3.2 коментар: „ Отпад од грађења и рушења није посебан ток отпада – изместити меру“	Видети одговор за коментар бр. 3.	Без измена.
49	Активност 4.1.1, 4.1.3, 4.1.9, 4.1.18, коментар: предложени другачији рокови за завршетак активности	Видети одговор за коментар бр. 4.	Без измена.
Аутор коментара: Привредна комора Србије (Удружење за хемијску, гумарску и индустрију неметала, Удружење за стручне, научне и техничке делатности, Удружење за комуналне делатности, Центар за циркуларну економију)			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
50	Активност 1.5.1, коментар: у опис активности 1.5.1 додати текст „и депозитни систем за амбалажу“	Видети одговор за коментар бр. 6.	Видети одговор за коментар бр. 6.
51	Увести као меру 1.5.3: „Израда студије увођења депозитног система за амбалажу и унапређење управљања амбалажним отпадом кроз продужену одговорност произвођача“. Размотрити УНДП пројекат Зелене агенде као извор финансирања	Видети одговор за коментар бр. 7.	Без измена.
52	„Досадашња процедура предаје отпада, према предметном Упутству за попуњавање обрасца је компликована и оптерећена бројним процедурама. Потребно је поједноставити процедуру за предају отпада специјализованим фирмама за рециклажу, од стране правних субјеката, на начин где је могуће да се реализује у следећа два корака: 1. Напави списак артикала који се предају у рециклажу (у 2 примерка или више примерака по потреби), 2. Тај списак се код примопредаје овери (печат, Е-потпис или потпис...)“	Наведени коментар није дат за конкретну меру у оквиру Акционог плана.	Без измена.
53	„указујемо да се наведени извори финансирања за мере 2.1 Успостављање мреже сакупљања опасног отпада из домаћинства и 3.2 Унапређење мере сакупљања посебних токова отпада упућују на процењена финансијска средства дефинисана у оквиру мере 1.4 Успостављање нових регионалних центара са санитарним депонијама, из чега се не може ни приближно закључити колики је обим планираних средстава за мере 2.1 и 3.2, односно активности у оквиру њих, нити наслутити њихова намена (пројектовање и/или изградња). Такође, планирана средства нису стављена у контекст планираних инвестиционих трошкова за изградњу центара за	Средства су наведена према расположивим информацијама о активностима планираним у оквиру програма и пројеката наведених у оквиру Акционог плана. Детаљније информације о наведеним пројектима, укључујући износ средстава за појединачне компоненте планираних инвестиција, ће бити познате током њихове даље припреме.	Без измена.

	сакупљање отпада, одређених Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године“		
54	Активности дефинисане у оквиру мера 2.1 и 3.2 не садрже ни ближе одреднице о локацијама, већ такође упућују на меру 1.4. На овај начин, јавност је остала ускраћена за информацију о планираним локацијама за које су обезбеђена средства непознатог обима, а посебно што су за све предметне активности као партнери означени Аутономна покрајина Војводина и јединице локалне самоуправе, без ближег одређења о којим јединицама се ради. Посебно указујемо да је предметним предлогом предвиђена изградња по 18 центара за сакупљање посебних токова отпада у периоду реализације Акционог плана, укључујући и текућу годину, због чега захтевамо посебно образложење за до сада предузете активности и план реализације у текућој години	Видети одговор за коментар бр. 53. Такође, индикатор који се тиче броја од укупно 18 центара за сакупљање отпада се односи на центре за сакупљање отпада за које се очекује да у периоду реализације Акционог плана постану у потпуности оперативни (укљ. пројекте у реализацији, а који обухватају центре за сакупљање отпада).	Без измена.
55	У односу на објављени „предлог Акционог плана Програма управљања отпадом у Републици Србији за период од 2022. до 2024. године”, указујемо на следеће: Министарство заштите животне средине објавило је на својој интернет страници 5. априла 2022. године Обавештење о јавном представљању Акционог плана Програма управљања отпадом у Републици Србији за период од 2022. до 2024. године. У предметном обавештењу, напомиње се да се исто објављује у складу са чланом 32. Закона о планском систему (Сл. Гласник РС, бр. 30/2018). Наведеним чланом утврђено је да је надлежни предлагач дужан да обавести јавност о почетку израде документа јавне политике објављивањем обавештења на својој интернет страници, а ако је надлежни предлагач орган државне управе то обавештење се објављује и на порталу е-Управа, седам радних дана од дана почетка израде тог документа. У погледу наведеног, захтевамо од предлагача појашњење у погледу форме и природе објављеног акта, а с обзиром да је насловљен као предлог, као и о датуму отпочињања и учесницима у изради истог. У складу са Законом о планском систему, акциони план је документ јавне политике највишег нивоа детаљности, којим се разрађују стратегија или програм, у циљу управљања динамиком спровођења мера јавних политика које доприносе остваривању посебних циљева стратегије, односно програма. Чланом 19. предметног закона, прописани су обавезни елементи акционог плана, што, између осталог, подразумева институције партнере одговорне за спровођење мера и активности, као и институцију носиоца која је одговорна за праћење спровођења и извештавање о спровођењу програма који акциони план разрађује, као и потребна средства за спровођење мера,	Информације о припреми Акционог плана за период 2022 – 2024. године за спровођење Програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године су доступне на интернет сајту Министарства.	Без измена.

	<p>уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства. Уредбом о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика (Сл. Гласник РС, бр. 8/2019) даље су разрађене форма и садржина акционог плана. У складу са чланом 58. предметне уребе, акциони план, између осталог, обавезно садржи:</p> <p>4) Мере јавне политике преузете из стратегије, односно програма, реферисане на посебан циљ чијем остварењу доприносе:</p> <ul style="list-style-type: none"> – којој врсти мера јавне политике припада (да ли је регулаторна, подстицајна, информативно-едукативна, организационо-управљачко-институционална, или мера обезбеђења добара, односно пружања услуга од стране учесника у планском систему); – институције одговорне за реализацију, односно праћење и контролу реализације мере, као и партнера у реализацији мере, ако их има; – ако је обезбеђење средстава за реализацију мере неизвесно, да је условно извршава; – рока за реализацију; – показатеље резултата; – начина верификације тих резултата, односно извора информације на основу кога се врши верификација. <p>5) Процену финансијских средстава, потребних за реализацију сваке од мера и идентификацију извора из којих се та средства обезбеђују, програмску активност или пројекат у програмском буџету у оквиру ког се обезбеђују средства за њено финансирање или донаторски пројекат који није обухваћен програмским буџетом;</p> <p>6) Процену финансијских ефеката реализације сваке од мера на буџет, у складу са законом који уређује буџетски систем. Ако се спровођење мера које се финансирају из буџета планира за текућу буџетску годину, наводи се по ком основу су та средства већ обезбеђена у буџету;</p> <p>7) Списак активности реферисаних у односу на конкретну меру јавне политике, уз навођење за сваку активност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – рока за реализацију; – носиоца активности, односно институције одговорне за њену реализацију, укључујући и партнере у реализацији, ако их има; <p>...</p>		
56	<p>Код степена комуналног отпада који се одлаже на несанитарне депоније у односу на укупну количину генерисаног комуналног отпада наведени проценти представљају нереална умањења за предложени период од четири године, као и циљану вредност у последњој години Програма, у износу од 17,8% (2031);</p> <p>Код Степена збринутог опасног отпада у односу на укупну количину генерисаног опасног отпада, мишљења смо да приликом разматрања</p>	<p>Циљане вредности за индикаторе су постављене према доступним информацијама о планираним и текућим инфраструктурним пројектима који обухватају изградњу санитарних депонија / центара за управљање отпадом, односно друге релевантне инвестиције.</p>	<p>Без измена.</p>

	ове категорије, нису узете у обзир приватне инвестиције. У том смислу, подсећамо да је у току повећање инфраструктуре и капацитета центара за збрињавање опасног отпада, па сматрамо да задати циљ не одговара реалности (почетна вредност у односу на циљану вредност).	Циљане вредности ће бити праћене и њихова промена разматрана приликом ревизија Акционог плана. Такође, циљана вредност у 2031. години је постављена Програмом управљања отпадом, тако да се у принципу не може мењати кроз Акциони план.	
57	Скрећемо пажњу на диспарат у свим вредностима показатеља резултата, у смислу тренутног стања, потреба привреде, али и улагања од стране приватних инвеститора.	Видети одговор за коментар бр. 56.	Без измена.
Аутор коментара: Француска агенција за развој (AFD)			
Бр.	КОМЕНТАР	Одговор Министарства	Измене у Акционом плану
58	У предлогу Акционог плана за период 2022-2024. за спровођење Програма за управљање отпадом у РС за период 2022-2031, потребно је да стоји податак да у пројекту финансирања регионалних депонија поред ЕБРД-а учествује и Француска агенција за развој (AFD). Уговор о кредитном аранжману између AFD и Републике Србије за реализацију Програма чврстог отпада (...) потписан је 17.12.2021. године, а исти је ратификован од стране Народне скупштине РС на седници 04. фебруара 2022. године.	Коментар се у начелу прихвата, уз напомену да су Акционим планом обухваћена само средства која су обезбеђена у усвојеном буџету Министарства за 2022. годину (са пројекцијама за 2023. и 2024. годину). У том смислу, средства која су додатно обезбеђена, укључујући зајмове на основу споразума ратификованих након усвајања буџета за 2022. годину ће бити приказана приликом следеће ревизије Акционог плана.	У називима активности које се односе на програм кофинансиран средствима из кредита ЕБРД је додата и Француска агенција за развој (AFD). Средства за финансирање активности из предметног кредитног аранжмана са Француском агенцијом за развој могу да буду додата приликом следеће ревизије Акционог плана, с обзиром да та средства нису обухваћена усвојеним буџетом Министарства за 2022. годину (са пројекцијама за 2023. и 2024. годину).